

ПАСХАЛНО СЛОВО

„Ден на Възкресението е, да се просветим, люде...”

(Ирмос на песен първа от Пасхалния канон)

Възлюбени във възкръсналия наш Спасител братя и сестри,
чеда на Светата Православна Църква!

Наричаме Христовото Възкресение светло. Ала дали съзнаваме, че светлината на Възкресението няма нищо общо с привичното преносно значение думите „светлина”, „светъл” в изрази като „нравствена светлина”, „светли празници”, „светли мигове”, „светли спомени”? Но ако това е така, то в какъв смисъл именуваме Христовото Възкресение светло? Светло е Възкресението на Богочовека, защото то стана в нашия грехопаднал свят Извор на онази непостижима, несътворена, неотделима от Божията същност светлина, от която своеволно се лишиха прародителите в рая. Да, тъкмо Възкръсналият Христос, Възкресителят Христос отново дарява тази светлина на всички, които желаят да станат „чеда на светлината” (Еф. 5:8). Тази светлина пръсва мрака на смъртта. Тази светлина пресича разяждащото ни тление, тази светлина влага в нас семето на нов живот, самата тя просветва в своите чедата като отблясък от зарята на бъдещата слава. Тази светлина днес Църквата ликуващо благовести, призовава ни да се просветим, да се изпълним с нея.

Всичко светло и всичко тъмно на тази земя потъва в мрака на смъртта. Смъртта е неумолим последен пристан на всички земни пътища. И няма нищо неземно на земята, няма нищо

неподвластно на смъртта в необозримите простори на вещественния свят освен Победителя на смъртта, Богочовека Христос. Но как да се просветим с Христовата светлина, с тази светлина, която умъртвява самата смърт? Първата стъпка е да осъзнаем преходността на всичко, що на земята се нарича светлина, а също и да съзрем мрака в себе си. Този избор да прозрем и да зърнем зовящата ни светлина се извършва в светилището на нашата благодарена свобода. С нашата първа крачка към призоваващата ни светлина първите нейни лъчи прорязват мрака в нас, и ние можем да го съгледаме – защото мракът може да се осъзнае като мрак само в съпоставка със светлината. Сетне с проглеждащ взор ще видим колко надълбоко в нас е плъзнала тъмнината. Ала това не бива да ни плаши. Да, в дълбините на ума си ще видим мисли-иудеи, които се силят да препречат пътя на светлината, пътя на вярата в Христа Възкръсналия. Ще видим и мисли-сенки, попили в себе си сенките на лъскавия човешки блян за земен рай; ще видим и доставени от сетивата образи и отзвуци на овеществения човешки грях, които доставят на ума мрак, а на сърцето горчилка, обвита с лъжлива сладост. Само дано не се побоим от тази гледка, дано не се примирим с нея, дано да не станем безразлични към нея и да потънем отново в мрака. Тъкмо обратното – да извикаме с цялото си същество: „Господи, просвети тъмнината ни!” Тогава светлината, струяща от Живоносния Гроб на Спасителя, ще ни просвети още по-ярко и по-надълбоко, и ние ще осъзнаем, че всички тия мисли-иудеи и мисли-сенки са затъмнили чертога на царската слава – ума, властелина на нашата богосъздадена природа. Тогава ще се прилепим към Спасителя, ще възжелаем Неговата светлина и тя

ще ни посочи мрака в душата, ще започне да стапя мислите-иудеи и мислите-сенки, ще осветли сърцето, ще начене да гони лепкавата тъма от неговите тайници и ние ще се изпълваме с все повече и повече светлина, с тази светлина, която извършва тайнството на нашето спасение, възвръща ни в лоното на Триединия Бог. Ето с какъв дар ни дарява Възкресението на Спасителя. Сам Той драговошно обедня, за да се обогатим ние; прие образ на роб, за да ни дари свобода; претърпя унижение и позор, за да ни прослави; умря, за да ни избави от смъртта, греха и дявола; слезе в мрака на преизподнята, за да ни просвети със светлината на Небесното царство; възкръсна, за да стане наш Възкресител и да ни направи съобщници на славата Си в безкрайността на бъдещия век. На Него заедно с безначалния Му Отец и с Пресветия, Благ и Животворящ Дух – единосъщна и неразделима Троица – да въздадем чест и поклонение, слава и благодарение сега и всякога, и във вечни векове! Амин.

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ! ВОИСТИННУ ВОСКРЕСЕ!

Пасха Господня, 2011 г.

†Триадицкий епископ Фотий